

„Kui anne on rinnus, siis see ei kao.“

Sulev Nõmmiku, Teo Maiste ja Mati Palmi mälestus valati jalajälgedesse

KATRIN HELEND-AAVIKU
katrin.helend-aaviku@ohtuleht.ee

Pühapäeval peeti iga-aastast Estonia teatrilauda. Estonia teatril on aga ka ilus traditsioon valada unustamatute estoonlaste mälestus tänavasillutisse sümbolsetesse jalajälgedesse. Siiani olid teatrit ümbritsevatel kõnniteedel 37 estoonlase mälestusplaadid. Nüüd avati veel kolm – Sulev Nõmmiku, Teo Maiste ja Mati Palmi auks.

Kulptor Tiiu Kirsipuu kujundatud mälestusplaatidel olevad jäljed ei ole n-ö elusuurusel jäljed, sest kõigi omaaegsete teatritegelaste jalajälge ei ole enam võimalik saada. Nii on estoonlaste jalajäljed ühesuurused ja sümbolised, meeste omad erinevad vaid talla all oleva mustri poolest, naiste jalajälgedel on kujutatud kas kontsa- või varvaskingad. Mälestusplaatide neile, kes on eri aegadel andnud teatrile mõtte ja sisu, on paigaldatud traditsiooni algataja, lavastaja ja teatritegelase Arne Miku eestvedamisel alates 2007. aastast, kui vanast teatrimajast uude liikumise tähistamiseks said esimesed jalajäljed Estonia teatri asutajad Theodor Altmann ja Paul Pinna. Raha idee jätkamiseks elluviimiseks on kogutud iga-aastase Estonia teatrilauda müügist.

Neli aastat tagasi igavikku lahkunud Teo Maiste mälestusplaatide avamisel rääkis Mikk muu hulgas ka laulja ja näitleja raskest lapsepõlvest, mis möödus Siberis. „Kas te kujutate ette, et üheksa-aastane laps viidi 1949. aastal Siberisse koos perega! Teo veetis seal 17 aastat, hoolitsetes igapäevase leiva ja muu eest. Aga kui anne on rinnus olemas, siis see ei kao.“

Maiste võeti vastu Tomski muusikakooli ja hiljem lõpetas ta Novosibirski konservatooriumi, misjärel tuli ta õppima Tallinna riiklikku konservatooriumi. Ta töötas viis aastat Vane muises ja 46 aastat Estonias.

„Pool sajandit on ta pühendanud Estonia ooperile ja Eesti laulukultuurile,“ sõnas Mikk. Mälestusplaatide avamisega on alati käinud kaasas traditsioon puistata jalajälgedele roosi kroonlehti. Maiste mälestusplaatidele puistas neid teiste hulgas ka tema lesk Anne Maiste.

Maagiline 400

„See oli suur üllatus, kui Arne Mikk mulle helistas ja mälestusplaatidest rääkis,“ ütles ta Öhtulehele. „Teo oli väga hea inimene, minu jaoks oli ta ka

MÄLESTUS JALAJÄLGEDES: Mati Palmi pere ja korraldajad puistavad mälestusplaatidele roosi kroonlehti.

ABIKAASAT MÄLESTAMAS: Mati Palmi lesk Eva Palm pani mälestusplaatidele roosi kroonlehtede hulka ka kaks viljapead.

väga hea laulja ja näitleja. Olin kogu aeg tema suur fänn. Oleks tore, kui see mälestusplaat jääks kestma, kas just maailmalõpuni, aga kuni meie praegune maailm kestab sellisena, nagu see on.“

Samuti neli aastat tagasi lahkunud Mati Palmi jalajälgedele puistasid punaseid roosi kroonlehti tema järeltulijad. Poeg Ülar

andis Estonia teatrile üle raamatu isa loomingulisest teekonnast ja lesk Eva Palm asetaskas mälestusplaatidele kaks viljapead.

„Mul on suurepärane tunne ja väga hea meel mälestusplaatide üle, sest nüüd tuleb ta kõikidele paremini meelde. Võib-olla meenub inimestele mälestusplaatide vaadates ka mõni tema roll,“ ütles ta.

TRADITSIOONI ALGATAJA: Idee algataja Arne Mikk ütles, et kõik need 40 estoonlast, kelle sümbolsete jalajälgedega mälestusplaadid on Estonia teatri ümbruses, on kirjutanud end kuldsete tähtedega Estonia ajalukku.

Teatrilaudal tutvustati Estonia tegemisi

Iga-aastasel teatrilaudal tutvustati ka ooperimaja kõrvale püstitatud suurel välilaval peetud tasuta kontserdil Estonia uue hooaja lavastusi ja rahvusoperi repertuaari kullafondi. Ooperitelgis oli võimalus lähemalt tutvuda hooaja esimese uuslavastusega „Orpheus põrgus“ ning panna oma teadmisi proovile ooperiviktoriinil. Kuulutati välja ka 2022. aasta teatrisõber, kelleks sai tantsu-uuri ja kriitik Heili Heinasto. Talle andis teatrepulga üle eelmise aasta tiitlisaja Neeme Raud.

Teatrimaja taga oli avatud estoonlaste kirjutatud, kus oli müügis palju erinevat toidu- ja teatrikraami ning käsitöökaupa. Võimalus oli endale soetada ka eri Estonia teatri lavastustest pärit kostüüme ja rekvisiite. Balletitelgis sai Eesti Rahvusballeti kunstilise juhi Linnar Loorisa juhendamisel tutvuda näidistreeninguga.

KOLM UUT JALAJÄLGE: Nüüd on Estonia teatri mälestusplaatide hulgas ka Sulev Nõmmiku, Teo Maiste ja Mati Palmi jalajäljed.

pöletas oma vaimu ja keha mõlemast otsast, tehes seda jäägitult,“ mälestas Mikk. „Sulevi esimesed jalajäljed ilmusid Estonia lavale balletitrupiga. Aga ta tundis, et tal on vaja ikkagi leida oma lavastaja tee ja käekiri.“

Nõmmiku lavastus tegi teatris rekordi

Nõmmiku lavastatud „Pipi Pikksukka“ mängiti 25 aasta jooksul üle 400 korra. „See on Estonia teatri rekord,“ sõnas Mikk. Ta tõi välja, et lavastuste kõrval on väga olulised ka Nõmmiku tehtud mängufilmid. „On üdne mõelda, kui ägeda kriitika osaliseks kõik need filmid said – öeldi, et see on labane, see on naeruväärne. Ja kujutage ette – nüüd näeme televisiorist igal aastal filmi „Siin me oleme“. Kallis Sulev, suur tänu!“ Nõmmiku jalajälgedele langesid roosi kroonlehed ka tema tütre Tiia-Mai peost.

hulgas oli ka üle 400 soololaulu. Sama suur arv tähistab ka laulja antud soolokontserte. Tema laulud „Metsateel“ kõlas ka mälestusplaatide avamisel.

Sulev Nõmmikut austati aga filmist „Mehed ei nuta“ pärit puhkpillimuusika saatel. „Sulev Nõmmik lahkus neist kolmest kolleegist kõige varem. Ta elas ainult 61 aastat. Aga ta põles ja

Mikk tõi avamisel välja, et Palm oli õnnelik laulja, kes pääses pärast Hendrik Krummi La Scala laulukooli ja tõi sealt Estoniasse kaasa Itaalia ooperi võimsa traditsiooni.

„Seetõttu on tema „Attila“ ja „Nabucco“ või ükskõik milline Verdi ooper kuldsete tähtedega meie teatri ajaloo,“ sõnas Mikk. Ta märkis, et Palmi repertuaari

ilmset ei oska enam laulda. Aga minu meelest oskab küll. Ta on algusest peale suurepärane olnud.“ Mullu andis Elton välja sama suguse dueti „Cold Heart“ Dua Lipaga. Ühislaul Britneyga oli kantud missioonitundest. Vana-meister tahtis vintsutatud lauljanat aidata. „Noortel on raske.

Britney oli kildudeks. Mina olin ka kildudeks, kui ma kaineks hakkasin. Olin täiesti põhjas. Tean seda kohutavat tunnet.“ Elton tunneb, et tal on kogemusi, mille varal inimestele nõu anda ja neid aidata. „Ma ei taha, et ükski artist omadega põhjas oleks.“

OHTULEHT.EE

ELTON JOHN: „Britney oli kildudeks. Ka mina olen kildudeks olnud.“

Avalikkuse ette on jõudnud Britney Spearsi (pildil) esimene salvestus üle pikkade aastate – duett Briti vanameistri Elton Johniga (pildil).

Mullu novembris 13 aastat kestnud eeskoste alt vabanenud Britney Spears andis viimati albumi välja kuus aastat tagasi.

Uus duett „Hold Me Closer“ salvestati juulis. Selles segunevad Eltoni hitt „Tiny Dancer“ (1971) ja pala „The One“ (1992), pluss kiluke 1976. aasta hitti „Don't Go Breaking My Heart“.

„Britney laulis fantastiliselt,“ kinnitas Elton videointervjuus The Guardianile. „Kõik väitsid, et ta